

Unatoč velikim izazovima gospodarstva EU imaju poboljšane izgleda za 2023. i 2024.

dr.sc. Davor Galinec*

Usprkos zahtjevnom globalnom kontekstu, Europsko gospodarstvo uspjelo je ograničiti negativne posljedice ruske ratne agresije na Ukrajinu te je prebrodilo energetska krizu zahvaljujući diversifikaciji opskrbe i znatnom padu potrošnje plina te i dalje pokazuje otpornost. Rast privatne potrošnje i dalje će biti slab jer rast plaća zaostaje za inflacijom. U borbi protiv visoke inflacije uvjeti financiranja trebali bi se dodatno postrožiti, što ESB i druge središnje banke EU-a provode kroz ciklus povećanja kamatnih stopa. Fiskalni deficiti smanjuju se, a očekivano smanjenje cijena energije 2023. i 2024., trebalo bi omogućiti europskim vladama da postupno ukinu mjere potpore za energiju, čime bi se potaknulo daljnje smanjenje fiskalnog deficita u razdoblju prognoze. To bi rezultiralo i smanjenjem razine državnih dugova država članica. U odnosu na Jesensku prognozu iz studenog 2022., u Proljetnoj prognozi 2023. vrijednosti projekcija gospodarskog rasta u EU, europodručju i državama članicama povećane su, dok su istodobno smanjene vrijednosti projekcija inflacije, fiskalnog deficita i državnog duga. U nastavku slijedi osvrt na glavne nalaze Proljetne ekonomske prognoze 2023. za EU-27, europodručje i Republiku Hrvatsku.

1. Uvod

Proljetne ekonomske prognoze Komisije 2023¹ objavljene su 15. svibnja ove godine i sadrže projekcije gospodarskog rasta, inflacije i mnogih drugih makroekonomskih pokazatelja EU-27, europodručja i država članica tijekom razdoblja 2022.-2024. U uvodnom dijelu Priopćenja za tisak², objavljenom povodom objave prognoza, Europska komisija je navela da europsko gospodarstvo usprkos zahtjevnom globalnom kontekstu i dalje pokazuje otpornost te da su niže cijene energije, smanjenje ograničenja opskrbe i snažno tržište rada pridonijeli umjerenom rastu u prvom tromjesečju 2023., čime je uklonjen strah od recesije. U takvim okolnostima poboljšani su izgledi za rast europskih gospodarstava u 2023. i 2024. godini, tako da su i prognoze korigirane u odnosu na prethodnu, odnosno predviđa se nešto veći gospodarski rast u 2023. i 2024. Europsko gospodarstvo uspjelo je ograničiti negativne posljedice ruske ratne agresije na Ukrajinu te je prebrodilo energetska krizu zahvaljujući diversifikaciji opskrbe i znatnom padu potrošnje plina. Znatno niže cijene energije pozitivno utječu na gospodarstvo i na smanjenje troškova proizvodnje gospodarskih subjekata te računa za energiju ku-

ćanstava. Unatoč tome, očekuje da će privatna potrošnja i dalje biti slaba jer rast plaća zaostaje za inflacijom. Budući da je inflacija i dalje visoka, uvjeti financiranja trebali bi se dodatno postrožiti. Iako se očekuje da će se ESB i druge središnje banke EU-a približiti kraju ciklusa povećanja referentnih kamatnih stopa, nedavne turbulencije u globalnom financijskom sektoru (koje su započele u SAD-u i Švicarskoj, s mogućnosti prelijevanja na financijske sustave europskih zemalja) vjerojatno će povećati pritisak na cijenu i dostupnost kredita, što će usporiti rast ulaganja, a posebno ulaganja u stambene nekretnine.

U konačnici, tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom ustrajna temeljna inflacija mogla bi i dalje ograničavati kupovnu moć kućanstava, što bi moglo izazvati snažniji odgovor monetarne politike s velikim makroekonomskim posljedicama. Osim toga, novi slučajevi financijskog stresa mogli bi dovesti do daljnjeg porasta nesklonosti riziku, što bi dovelo do većeg pooštavanja standarda kreditiranja nego što je pretpostavljeno u ovoj prognozi. Ekspanzivna fiskalna politika dodatno bi mogla potaknuti inflaciju, što bi moglo djelovati na poništavanje učinaka mjera monetarne politike. Osim toga, zbog previranja u bankarskom sektoru ili širih geopolitičkih napetosti mogu se pojaviti novi izazovi za svjetsko gospodarstvo. Što se tiče pozitivnih učinaka, povoljnija kretanja cijena energije dovela bi do bržeg pada ukupne inflacije i do pozitivnih učinaka prelijevanja koja bi dovela do jačanja domaće potražnje.

Na tiskovnoj konferenciji održanoj povodom objave Proljetnih ekonomskih prognoza gospodin Valdis Dombrovskis (izvršni potpredsjednik Komisije nadležan za gospodarstvo u interesu građana) izjavio je, između ostalog, da

* doc.dr.sc. Davor Galinec, direktor Direkcije, Direkcija za opću ekonomsku statistiku i statističke informacijske sustave, Sektor statistike, Hrvatska narodna banka. Stavovi autora izneseni u ovom radu isključivo su osobni i stručni stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove institucije u kojoj je zaposlen niti drugih institucija koje se spominju u radu, niti ih na bilo koji način obvezuju.

¹ integralni tekst dostupan je na engleskom jeziku na: https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-05/ip200_en_1.pdf

² dostupno na hrvatskom jeziku na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/hr/ip_23_2723/IP_23_2723_HR.pdf

se unatoč ruskoj agresiji na Ukrajinu gospodarstvo EU-a odlično drži (zbog čega je poboljšana i prognoza rasta za 2023.), da svjedočimo i snažnom tržištu rada i rekordno niskoj nezaposlenosti, da bi obzirom na očito smanjenje cijena energije vlade trebale moći postupno ukinuti mjere potpore i smanjiti teret duga te da treba pratiti brojne čimbenike rizika: naime, temeljna inflacija i dalje je visoka, što bi moglo narušiti kupovnu moć ljudi, usporiti rast ulaganja i otežati pristup kreditima. Kako bi se inflacija držala pod kontrolom, Dombrovskis smatra da je ključno održati opreznu fiskalnu politiku i dinamiku reformi i ulaganja.

Na njegovo izlaganje nadovezao se europski povjerenik za gospodarstvo g. Paolo Gentiloni, koji je između ostalog izjavio da je Europsko gospodarstvo u boljem stanju nego što je predviđeno prošle jeseni, da smo zahvaljujući odlučnim naporima za jačanje energetske sigurnosti, iznimno otpornog tržišta rada i smanjenja ograničenja opskrbe izbjegli zimsku recesiju, pa ove i sljedeće godine očekujemo umjeren rast. Napomenuo je i da se inflacija pokazala ustrajnijom nego što se očekivalo, ali predviđa se da će se postupno smanjivati do kraja 2023. i u 2024. te da se očekuje nastavak poboljšanja javnih financija jer se mjere potpore za energiju postupno ukidaju. Međutim, Gentiloni smatra da se i dalje ne smijemo opustiti jer su rizici brojni, a izgledi nesigurni zbog brutalne ruske invazije na Ukrajinu te da moramo i dalje biti oprezni i spremni odgovoriti na sve buduće šokove istim jedinstvom i odlučnošću koji su nam pomogli u protekle tri burne godine.

Objava proljetne prognoze po prvi put uključuje pregled gospodarskih strukturnih obilježja, novijih rezultata i izgleda za Ukrajinu, Moldovu i Bosnu i Hercegovinu, kojima je Vijeće tijekom 2022. dodijelilo status zemalja kandidatkinja za članstvo u EU.

2. Proljetne ekonomske prognoze 2023 za EU-27 i europodručje

Europska komisija je svojoj Proljetnoj ekonomskoj prognozi 2023. najavila da će gospodarstvo EU-a rasti za 1% u 2023. i 1,7% u 2024. godini, a gospodarstvo europodručja³ za 1,1% u 2023. i 1,6% u 2024. (Tablica 1). To predstavlja blago poboljšanje izgleda za rast u usporedbi s onima koje je Komisija predstavila u prethodne dvije prognoze iz veljače 2023. (0,8% u EU-27 i 0,9% u europodručju u 2023., odnosno 1,6% u EU-27 i 1,5% u europodručju u 2024.) i studenog 2022. (kada su iznosile po 0,3% u EU-27 i europodručju u 2023., odnosno 1,6% u EU-27 i 1,5% u europodručju u 2024.). Prognozirane stope gospodarskog rasta u 2023. se razlikuju po zemljama, od najnižih -0,5% u Švedskoj do 5,5% u Irskoj.

Inflacija u EU-27 i europodručju je u kontinuiranom porastu od početka 2021. Na području EU-27 očekuje se smanjenje inflacije s 9,2 % u 2022. na 6,7 % u 2023. te

dodatno smanjenje na 3,1% u 2024. Za usporedbu, projicirana vrijednost inflacije u 2023. godini za EU-27 iznosila je 6,4% u zimskim prognozama iz veljače ove godine te 7% u jesenskim prognozama iz studenog 2022. Što se tiče europodručja, predviđa se niža inflacija nego u EU-27: 5,8% u 2023. i 2,8% u 2024., dok je projicirana vrijednost inflacije u 2023. godini za europodručje iznosila 5,6% u zimskim prognozama iz veljače ove godine te 6,1% u jesenskim prognozama iz studenog 2022. Prognozirane stope inflacije u 2023. se razlikuju po zemljama, od najnižih 3,4% u Belgiji do 16,4% u Mađarskoj. Međutim, promatramo li kretanja temeljne inflacije (ukupna inflacija bez energije i neprerađene hrane), ona je ipak ustrajnija. U ožujku 2023. je dosegla povijesno najvišu razinu od 7,6 %, ali predviđa se da će se postupno smanjivati tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom jer profitne marže apsorbiraju veće pritiske na plaće i strože uvjete financiranja. Brza procjena harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (tzv. HICP flash estimate) za europodručje iz travnja, objavljena nakon krajnjeg roka za ovu prognozu, pokazuje neznatan pad stope temeljne inflacije, što upućuje na to da je možda dosegla vrhunac u prvom tromjesečju. Očekuje se da će na godišnjoj razini temeljna inflacija u europodručju 2023. u prosjeku iznositi 6,1 %, a zatim pasti na 3,2 % u 2024. i ostati iznad razine ukupne inflacije u obje godine prognoze.

U dijelu prognoza vezanih uz tržište rada, evidentno je da rekordno snažno tržište rada jača otpornost gospodarstva EU-a. Stopa nezaposlenosti u EU-u dosegla je novu rekordno nisku razinu te je u ožujku 2023. iznosila 6,0 %, a stope sudjelovanja i zaposlenosti na rekordno su visokim razinama. Očekuje se da će tržište rada EU-a tek blago reagirati na sporiji tempo gospodarskog rasta. Ove se godine predviđa rast zaposlenosti od 0,5 %, a u 2024. će se usporiti na 0,4 %. Rast plaća povećao se od početka 2022., ali je dosad ostao znatno ispod zabilježenog rasta inflacije. Očekuje se trajnije povećanje plaća zbog neprestane napetosti na tržištu rada, velikog rasta minimalne plaće u nekoliko zemalja te pritiska radnika na povećanje plaća kako bi nadoknadili izgublenu kupovnu moć. Očekivane stope nezaposlenosti u EU-27 bi se tijekom razdoblja prognoze 2022.-2024. trebale kretati na gotovo stabilnoj razini nešto višoj od 6%, a u europodručju na razini nešto nižoj od 7%.

³ Do 2023. godine europodručje se je sastojalo od 19 država članica (tzv. EA-19). Ulaskom Republike Hrvatske u članstvo europodručja 01.01.2023., obuhvat europodručja povećan je na 20 država članica (tzv. EA-20), pri čemu su sve povijesne statističke serije podataka za europodručje preračunate unazad na razini obuhvata 20 država članica.

Tablica 1: Proljetne ekonomske prognoze Komisije za EU-27 i Europodručje 2022.-2024.

Međugodišnje stope rasta* i u % BDP-a**	Ostvarenje			Proljetna prognoza EK		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
EU-27						
Realni BDP*	1,8	-5,6	5,4	3,5	1,0	1,7
Stopa nezaposlenosti***	6,8	7,2	7,1	6,2	6,2	6,1
Inflacija (HICP)*	1,4	0,7	2,9	9,2	6,7	3,1
Saldo tekućeg računa platne bilance**	2,6	2,5	3,1	0,5	2,0	2,3
Saldo proračuna konsolidirane opće države (ESA 2010)**	-0,5	-6,7	-4,8	-3,4	-3,1	-2,4
Proračunski prihodi	46,0	46,1	46,9	46,5	45,9	45,7
Proračunski rashodi	46,6	52,8	51,7	49,8	49,0	48,1
Izdaci za kamate (opća država)**	1,5	1,4	1,4	1,6	1,7	1,8
Izdaci za investicije (opća država)**	3,0	3,3	3,2	3,2	3,4	3,4
Dug konsolidirane opće države (ESA 2010)**	79,3	91,7	89,5	85,3	83,4	82,6
Europodručje						
Realni BDP*	1,6	-6,1	5,4	3,5	1,1	1,6
Stopa nezaposlenosti***	7,6	8,0	7,7	6,8	6,8	6,7
Inflacija (HICP)*	1,2	0,3	2,6	8,4	5,8	2,8
Saldo tekućeg računa platne bilance**	2,7	2,4	3,5	0,6	2,1	2,4
Saldo proračuna konsolidirane opće države (ESA 2010)**	-0,6	-7,1	-5,3	-3,6	-3,2	-2,4
Proračunski prihodi	46,3	46,4	47,3	47,1	46,4	46,3
Proračunski rashodi	46,9	53,5	52,6	50,8	49,6	48,8
Izdaci za kamate (opća država)**	1,6	1,5	1,5	1,7	1,7	1,8
Izdaci za investicije (opća država)**	2,8	3,0	3,0	3,0	3,2	3,3
Dug konsolidirane opće države (ESA 2010)**	86,0	99,2	97,3	93,2	90,8	89,9

***- u % ukupne radne snage

Izvor: Proljetne ekonomske prognoze Komisije 2023

Suficit tekućeg računa platne bilance (u % BDP-a) na razini EU-27 u 2022. iznosio je 0,5%, a očekuje se njegovo povećanje na razinu od 2% u 2023. i 2,3% u 2024. Promatrano na razini europodručja, očekuju se razine suficita tekućega računa platne bilance više za 0,1 postotni bod u odnosu na suficite ostvarene u EU-27 (1,6% u 2022., 2,1% u 2023. te 2,4% u 2024.).

Počevši od 2022. godine, države članice EU uvele su mjere za ublažavanje učinka visokih cijena energije, čija provedba je rezultirala smanjenjem određenih fiskalnih prihoda (npr. zbog smanjenih trošarina na goriva, primjena nižih stopa PDV-a na neke energente i sl.) i povećanjem određenih fiskalnih rashoda (isplata potpora za energetska pomoć ugroženim kućanstvima i sl.). S druge strane, zbog uklanjanja preostalih mjera povezanih s pandemijom koronavirusa došlo je do dodatnog smanjenja fiskalnih rashoda. U kombinaciji sa snažnim nominalnim rastom BDP-a, poka-

zatelji udjela fiskalnih deficita u odnosu na BDP su značajnije smanjeni na razini EU-27 (s -4,8% u 2021. na -3,4% u 2022.) i Europodručja (s -5,3% u 2021. na -3,6% u 2022.). Smanjenje cijena energije 2023., a posebno 2024., trebalo bi omogućiti vladama europskih država da postupno ukinu mjere potpore za energiju, čime bi se potaknulo daljnje smanjenje fiskalnog deficita na -3,1 % BDP-a u 2023. i -2,4 % BDP-a u 2024. (EU-27), odnosno na -3,2% BDP-a u 2023. i -2,4% BDP-a u 2024. (Europodručje). Predviđa se daljnje smanjenje udjela državnog duga u BDP-u na kraju 2023., na razine od 83,4% u EU-27, odnosno na 90,8% u europodručju, a krajem 2024. na razine od 82,6 % u EU-27 i 89,9 % u Europodručju, što je i dalje razine zabilježene prije pandemije koronavirusa. Iako inflacija može kratkoročno pridonijeti poboljšanju javnih financija, taj će se učinak s vremenom vjerojatno smanjiti jer se troškovi otplate duga povećavaju, a javni rashodi postupno prilagođavaju višoj razini cijena. U dijelu proračunskih rashoda koji se odnose na izdatke za kamate, oni bi se trebali u EU-27 povećati s razine od 1,6% BDP-a u 2022. na razinu od 1,7% BDP-a u 2023. i 1,8% BDP-a u 2024., a u Europodručju se predviđa razina od 1,7% BDP-a u 2022. i 2023. te 1,8% u 2024. U dijelu proračunskih rashoda koji se odnose na izdatke za javne investicije (u % BDP-a), u EU-27 predviđa se porast s razine od 3,2% u 2022. na razinu od 3,4% u 2023. i 2024., dok se u Europodručju predviđa njihov rast s razine od 3% u 2022. na razinu od 3,2% u 2023. i 3,3% u 2024.

3. Proljetne ekonomske prognoze 2023 za Republiku Hrvatsku

Vezano uz prognoze o stanju hrvatskog gospodarstva⁴, Komisija predviđa da će Republika Hrvatska tijekom ove i sljedeće godine bilježiti gospodarski rast, porast zaposlenosti, smanjenje nezaposlenosti i javnog duga, ali i porast deficita zbog rasta socijalnih davanja i plaća u javnom sektoru. Procjena rasta hrvatskog gospodarstva u 2023. godini iznosi 1,6% (Tablica 2), što je za 0,4 postotna boda više u odnosu na zimske prognoze iz veljače ove godine kada je procjena hrvatskog rasta iznosila 1,2% i za 0,6 postotnih bodova više u odnosu na jesenske prognoze iz studenog 2022. kada je rast bio procijenjen na 1%. Što se tiče procjene rasta našeg gospodarstva za 2024. godinu, Komisija predviđa rast od 2,3%, što je više u odnosu na prethodne prognoze (1,9% u privremenoj prognozi iz veljače ove godine, odnosno 1,7% u prethodnim jesenskim prognozama iz studenog 2022.). Prognozirane stope rasta hrvatskog gospodarstva više su u odnosu na prosječne stope rasta EU-27. Komisija navodi da se tijekom 2022. hrvatski realni BDP povećao za 6,2%, uvelike zahvaljujući snažnom rastu u prvoj polovici godine i unatoč rekordnoj inflaciji, uskim grlima u opskrbnim lancima i težim uvjetima financiranja za tvrtke i kućanstva. Cijene energije i njihov utjecaj na cijene drugih proizvoda i usluga utjecali su na kupovnu moć kućanstava, a stopa inflacije bila je veća od stope rasta plaća. Unatoč tome, osobna potrošnja ostala je glavni pokretač rasta, budući da je procvat izvoza robe i usluga neutraliziran snažnim rastom uvoza. Aktualni događaji, po-

⁴ izvor: Proljetne ekonomske prognoze Komisije 2023, str. 84 - 85

put ulaska Republike Hrvatske u Europodručje i Šengensko područje doprinijet će rastu BDP-a u ovoj i slijedećoj godini, kao i očekivani kontinuirani rast realnih plaća i usporavanje inflacije (koji će poduprijeti jačanje osobne potrošnje) te očekivani porast investicija (u znatnoj mjeri podržan iz europskih fondova, s naglaskom na sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost). Prema navodima Komisije, snažniji rast udjela na izvoznim tržištima i bolja turistička sezona mogli bi znatno poboljšati tekući račun platne bilance, dok bi vrijednost investicija mogla nadmašiti očekivanja zbog ubrzanja obnove i poboljšanja raspoloženja investitora. Sukladno takvim predviđanjima, zabilježeni deficit tekućeg računa platne bilance od -0,2% BDP-a u 2022. trebao bi se preokrenuti u suficit tijekom ove i slijedeće godine, na razinu od 0,7% BDP-a u 2023. i 1,1% BDP-a u 2024.

Očekuje se da će se inflacija mjerena Harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HICP) smanjiti s 10,7% u 2022. na 6,9% u 2023. te dodatno na 2,2% u 2024., pri čemu će rastuće cijene usluga zadržati temeljnu inflaciju iznad nominalne. Naime, padajuće cijene energije trebale bi djelomično neutralizirati stalni rast cijena usluga i neenergetskih industrijskih dobara, a u konačnici se očekuje da će temeljna inflacija ove godine biti oko 8% (uz usporavanje na 3% 2024., što se bazira i na procjeni učinka labavljenja vladinih Mjera za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena, koje bi se trebale postupno ukidati od rujna ove godine. Očekivano usporavanje inflacije i nastavak realnog rasta plaća (uz blagi porast zaposlenosti) podržat će privatnu potrošnju. S druge strane, rast cijena stambenih nekretnina u Hrvatskoj iznosio je 17,3% u zadnjem tromjesečju prošle godine u odnosu na isto tromjesečje 2021.), što rezultira i prelijevanjem učinka na rast cijena najamnina.

Tablica 2: Proljetne ekonomske prognoze Komisije za Hrvatsku 2022.-2024.

Međugodišnje stope rasta* i u % BDP-a**	Ostvarenje			Proljetna prognoza EK		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Republika Hrvatska						
Realni BDP*	3,4	-8,5	13,1	6,2	1,6	2,3
Stopa nezaposlenosti***	6,6	7,5	7,6	7,0	6,6	6,1
Inflacija (HICP)*	0,8	0,0	2,7	10,7	6,9	2,2
Saldo tekućeg računa platne bilance**	2,9	-0,4	3,2	-0,2	0,7	1,1
Saldo proračuna konsolidirane opće države (ESA 2010)**	0,2	-7,3	-2,5	0,4	-0,5	-1,3
Proračunski prihodi	46,5	46,8	46,2	45,2	45,3	44,7
Proračunski rashodi	46,3	54,1	48,7	44,8	45,8	46,0
Izdaci za kamate (opća država)**	2,2	2,0	1,5	1,4	1,2	1,2
Izdaci za investicije (opća država)**	4,3	5,5	4,7	3,8	4,7	4,6
Dug konsolidirane opće države (ESA 2010)**	71,0	87,0	78,4	68,4	63,0	61,8

***- u % ukupne radne snage

Izvor: Proljetne ekonomske prognoze Komisije 2023

Nakon što je prošle godine stopa zaposlenosti porasla za 2,3% i nadmašila predpandemijsku razinu, predviđa se daljnji rast stope zaposlenosti (1% u 2023. i 1,2% u 2024.). S druge strane, stopa nezaposlenosti bi se trebala smanjiti s razine od 7% u 2022. na 6,6% u 2023., nakon čega bi trebalo uslijediti dodatno smanjenje na 6,1% u 2024. godini.

Što se tiče hrvatskih javnih financija, u razdoblju 2022.-2024. očekuje se postupno smanjenje proračunskih prihoda (mjereno u % BDP-a), do razine od 44,7% u 2024., dok se na rashodnoj strani očekuje postupno smanjenje udjela rashoda u BDP-u s 48,7% u 2021. na razinu od 46% u 2024. Kao rezultat takvih predviđanja, saldo proračuna opće države (fiskalni deficit) bi se nakon ostvarenog suficita od 0,4% BDP-a u 2022. mogao preokrenuti u zonu deficita: -0,5% BDP-a u 2023. i -1,3% BDP-a u 2024. Na strani fiskalnih rashoda, uočljivo je postupno smanjenje izdataka za kamate na dug s 1,4% BDP-a u 2022. na po 1,2% BDP-a u 2023. i 2024., kao i porast izdataka za državne investicije s 3,8% BDP-a u 2022. na 4,7% BDP-a u 2023. te 4,6% BDP-a u 2024. Udio duga konsolidirane opće države u BDP-u iznosio je krajem 2021. 78,4%, nakon čega je drastično smanjen za čak deset postotnih bodova na razinu od 68,4% krajem 2022., a do kraja 2024. mogao bi se smanjiti na razinu od 61,8% BDP-a.

**Pregledajte našu ponudu
edukacija iz područja
financija, računovodstva,
revizije, prava i menadžmenta
u javnom i neprofitnom sektoru
na internet stranici**

www.tim4pin.hr

